

شناسه	مقررات و رویه اجرایی – دستور جلسه		تاریخ	۱۴۰۳/۰۶/۱۹																														
عنوان	بررسی مشکلات فعالان اقتصادی ناشی از تاخیر در ارائه اسناد حمل جهت رفع تعهدات ارزی																																	
مرجع طرح	انجمن سیستم های کنترل و ابزار دقیق (اسکا) ، شوراهای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی و غربی																																	
شرح دستور	ضوابط و مقررات حاکم بر انجام تعهدات ارزی فعالان اقتصادی در مجموعه مقررات ارزی مصوب ۱۴۰۱/۵/۱۰ بانک مرکزی تعیین شده است. طبق بند (۳) قسمت (د) بخش اول این مجموعه، تا اطلاع ثانوی مهلت واردات کالا، مهلت انتقال ارز، مهلت ارائه اسناد حمل و مهلت ارائه پروانه ترخیص قطعی کالا، گواهی ورود کالا به مناطق آزاد تجاری – صنعتی و ... به شرح جدول پیوست شماره ۸ می باشد:																																	
	شماره: ۰۲/۱۵۶۶۸۵ مورخ: ۱۴۰۲/۰۷/۰۳ پیوست شماره (۸) مهلت های تعیین شده جهت انتقال ارز، ارائه اسناد حمل و ارائه پروانه گمرکی / گواهی ورود حاکی از ترخیص قطعی کالا حواله های ارزی <table><tr><th>نوع کالا</th><th>مهلت انتقال ارز از تاریخ تأمین ارز</th><th>مهلت ارائه اسناد حمل از تاریخ صدور حواله ارزی</th><th>مهلت ارائه پروانه گمرکی / گواهی ورود حاکی از ترخیص قطعی کالا از تاریخ صدور مجوز جهت انجام فرآیند ترخیص کالا</th><th>مجموع</th></tr><tr><td>کالاهای اساسی و ضروری مشمول دریافت ارز ترجیحی معادل ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار</td><td>یک ماه</td><td>۲ ماه</td><td>یک ماه</td><td>۴ ماه</td></tr><tr><td>ماشین آلات و تجهیزات خط تولید مشمول تأیید دوره ساخت توسط معاون صنایع ماشین آلات و تجهیزات یا مدیر کل دفتر صنایع ماشین آلات و تجهیزات تولید وزارت صنعت، معدن و تجارت</td><td>یک ماه</td><td>۱۶ ماه</td><td>یک ماه</td><td>۱۸ ماه</td></tr><tr><td>۴۲۶ ردیف تعرفه ماشین آلات و تجهیزات خط تولید (شامل ۳۵۲ ردیف (صرف نظر از نوع فعالیت واردکننده جدول پیوست شماره (۱۱) و ۷۴ ردیف (صرفاً مختص واحدهای تولیدی جدول پیوست شماره (۱۲))</td><td>یک ماه</td><td>۲۶ ماه</td><td>یک ماه</td><td>۲۸ ماه</td></tr><tr><td>سایر کالاها اعم از مواد اولیه تولید، کالاهای واسطه ای و قطعات خطوط تولید، دارو و تجهیزات پزشکی و ...</td><td>یک ماه</td><td>۶ ماه برای واحدهای غیرتولیدی و ۹ ماه برای واحدهای تولیدی</td><td>یک ماه</td><td>۸ ماه برای واحدهای غیرتولیدی و ۱۱ ماه برای واحدهای تولیدی</td></tr><tr><td>دانه کاکائو</td><td>یک ماه</td><td>۱۶ ماه</td><td>یک ماه</td><td>۱۸ ماه</td></tr></table>				نوع کالا	مهلت انتقال ارز از تاریخ تأمین ارز	مهلت ارائه اسناد حمل از تاریخ صدور حواله ارزی	مهلت ارائه پروانه گمرکی / گواهی ورود حاکی از ترخیص قطعی کالا از تاریخ صدور مجوز جهت انجام فرآیند ترخیص کالا	مجموع	کالاهای اساسی و ضروری مشمول دریافت ارز ترجیحی معادل ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار	یک ماه	۲ ماه	یک ماه	۴ ماه	ماشین آلات و تجهیزات خط تولید مشمول تأیید دوره ساخت توسط معاون صنایع ماشین آلات و تجهیزات یا مدیر کل دفتر صنایع ماشین آلات و تجهیزات تولید وزارت صنعت، معدن و تجارت	یک ماه	۱۶ ماه	یک ماه	۱۸ ماه	۴۲۶ ردیف تعرفه ماشین آلات و تجهیزات خط تولید (شامل ۳۵۲ ردیف (صرف نظر از نوع فعالیت واردکننده جدول پیوست شماره (۱۱) و ۷۴ ردیف (صرفاً مختص واحدهای تولیدی جدول پیوست شماره (۱۲))	یک ماه	۲۶ ماه	یک ماه	۲۸ ماه	سایر کالاها اعم از مواد اولیه تولید، کالاهای واسطه ای و قطعات خطوط تولید، دارو و تجهیزات پزشکی و ...	یک ماه	۶ ماه برای واحدهای غیرتولیدی و ۹ ماه برای واحدهای تولیدی	یک ماه	۸ ماه برای واحدهای غیرتولیدی و ۱۱ ماه برای واحدهای تولیدی	دانه کاکائو	یک ماه	۱۶ ماه	یک ماه	۱۸ ماه
	نوع کالا	مهلت انتقال ارز از تاریخ تأمین ارز	مهلت ارائه اسناد حمل از تاریخ صدور حواله ارزی	مهلت ارائه پروانه گمرکی / گواهی ورود حاکی از ترخیص قطعی کالا از تاریخ صدور مجوز جهت انجام فرآیند ترخیص کالا	مجموع																													
	کالاهای اساسی و ضروری مشمول دریافت ارز ترجیحی معادل ۴۲۰۰۰ ریال به ازای هر دلار	یک ماه	۲ ماه	یک ماه	۴ ماه																													
	ماشین آلات و تجهیزات خط تولید مشمول تأیید دوره ساخت توسط معاون صنایع ماشین آلات و تجهیزات یا مدیر کل دفتر صنایع ماشین آلات و تجهیزات تولید وزارت صنعت، معدن و تجارت	یک ماه	۱۶ ماه	یک ماه	۱۸ ماه																													
	۴۲۶ ردیف تعرفه ماشین آلات و تجهیزات خط تولید (شامل ۳۵۲ ردیف (صرف نظر از نوع فعالیت واردکننده جدول پیوست شماره (۱۱) و ۷۴ ردیف (صرفاً مختص واحدهای تولیدی جدول پیوست شماره (۱۲))	یک ماه	۲۶ ماه	یک ماه	۲۸ ماه																													
سایر کالاها اعم از مواد اولیه تولید، کالاهای واسطه ای و قطعات خطوط تولید، دارو و تجهیزات پزشکی و ...	یک ماه	۶ ماه برای واحدهای غیرتولیدی و ۹ ماه برای واحدهای تولیدی	یک ماه	۸ ماه برای واحدهای غیرتولیدی و ۱۱ ماه برای واحدهای تولیدی																														
دانه کاکائو	یک ماه	۱۶ ماه	یک ماه	۱۸ ماه																														
شایان ذکر است در صورت عدم رعایت مهلت ها، محرومیت ها و جریمه هایی به شرح ذیل برای فعالان بخش خصوصی طبق قوانین و مقررات مربوطه در نظر گرفته شده است که بدین شرح است:																																		
- طبق ماده ۴ دستورالعمل اجرای سامانه رفع تعهدات ارزی واردکنندگان توسط بانک مرکزی (مصوبه ۱۳۹۷ جلسه شورای پول و اعتبار)، بانک عامل مکلف است در صورت فزونی درصد تعهدات ارزی ایفاء نشده واردکننده اعم از شخص حقیقی یا حقوقی از ۳۰ درصد، از ارائه خدمات بانکی اجتناب نماید که طبق مجموعه مقررات ارزی به ۱۰ درصد کاهش یافته است.																																		
- همچنین طبق بند ۸ قسمت (د) بخش اول مجموعه مقررات ارزی مصوب ۱۴۰۱/۵/۱۰ بانک مرکزی، با توجه به الزامات بخشنامه های قبلی و نیز این بخشنامه در خصوص اخذ تعهد نامه پذیرش نوسانات و تغییرات نرخ ارز و تعهدنامه پیوست شماره ۲ این بخشنامه، بابت اسناد حمل حواله های ارزی که از تاریخ ابلاغ این بخشنامه به بعد ارائه می شوند، و نیز دارای تاریخ رسید مالی مندرج در پروانه																																		

گمرکی حاکی از ترخیص قطعی (ورود به سرزمین اصلی) و یا تاریخ گواهی ورود (مندرج در گواهی ورود کالا به مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی) از تاریخ ابلاغ این بخشنامه به بعد می باشند. در صورت ترخیص کالای مربوطه پس از مهلت های تعیین شده (از تاریخ صدور حواله تا تاریخ ترخیص / تاریخ ورود) به شرح جدول پیوست شماره ۱۰، پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز (از ارز تامینی بابت کالای ترخیص شده) ناشی از تاخیر در ترخیص کالا (در صورت افزایش نرخ ارز در تاریخ های مذکور)، از تاریخ تامین ارز تا تاریخ ترخیص کالا (تاریخ رسید مالی) مندرج در پروانه گمرکی حاکی از ترخیص قطعی کالا صادره توسط گمرک و یا تاریخ ورود مندرج در گواهی ورود کالا به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی) الزامی است.

پیوست شماره (۱۰)
مهلت های تعیین شده جهت اخذ مابه التفاوت نرخ ارز بابت تأخیر در ترخیص کالای حواله های ارزی (از تاریخ صدور حواله ارزی تا ترخیص کالا)

نوع کالا		حواله های ارزی تأمین ارز شده از تاریخ ۱۳۹۷/۵/۱۶ به بعد و صادره قبل از ۱۳۹۹/۸/۲۸		حواله های ارزی صادره از تاریخ ۱۳۹۹/۸/۲۸ به بعد	
		تولیدی	غیرتولیدی	تولیدی	غیرتولیدی
کالاهای اساسی و ضروری مشمول دریافت ارز ترجیحی معادل ۴۲۰۰۰ ریال و کمتر به ازای هر دلار		۱۲ ماه	۹ ماه	۳ ماه	۳ ماه
ماشین آلات و تجهیزات خطوط تولید مشمول ارائه تأییدیه طول دوره ساخت		۱۹ ماه (منوط به ارائه تأییدیه طول دوره ساخت به مدت ۱۸ ماه)	۱۹ ماه (منوط به ارائه تأییدیه طول دوره ساخت به مدت ۱۸ ماه)	۱۷ ماه (منوط به ارائه تأییدیه طول دوره ساخت به مدت ۱۶ ماه)	۱۷ ماه (منوط به ارائه تأییدیه طول دوره ساخت به مدت ۱۶ ماه)
۴۲۶ ردیف تعرفه ماشین آلات و تجهیزات خط تولید (جدول پیوست شماره (۱۱) و (۱۲))		۲۷ ماه	۲۷ ماه	۲۷ ماه	۲۷ ماه
سایر کالاها اعم از مواد اولیه تولید، کالاهای واسطه ای و قطعات خطوط تولید، دارو و تجهیزات پزشکی و ...		۱۲ ماه	۹ ماه	۱۰ ماه	۷ ماه
دانه کاکائو		۱۷ ماه	۱۷ ماه	۱۷ ماه	۱۷ ماه

- لازم به توضیح است طبق تبصره بند ۹ قسمت (د) بخش اول مجموعه مقررات ارزی مصوب ۱۴۰۱/۵/۱۰ بانک مرکزی، در صورتی که متقاضی از پرداخت مابه التفاوت ارز اجتناب نماید، لازم است بانکها ضمن معرفی واردکننده به تعزیرات حکومتی، مراتب را به بانک مرکزی نیز منعکس نموده تا از تخصیص و تامین ارز برای موارد آتی جلوگیری شود.

- همچنین در بند ۲ قسمت (د) بخش هفتم مجموعه مقررات ارزی (نحوه پیگیری تعهد ارزی - انعکاس موضوع تعهد ارزی (شامل عدم ارائه اسناد حمل، عدم ارائه پروانه گمرکی، ورود کالا و...) چنین آمده است که ضمن جلب توجه و اجرای مفاد قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (تبصره ۷ ذیل بند ح ماده ۲ مکرر) چنانچه در بررسی تعهدات ارزی ایفا نشده اشخاص حقیقی و حقوقی که به استناد ماده ۱۰ قانون تعزیرات حکومتی از مصادیق تخلف از ضوابط و مقررات دولت محسوب می گردد مواردی همچون میزان تخلف ارزی، علت تخلف، تعداد تخلف و... ظن ارتکاب جرم اشخاص مزبور را برای موسسه اعتباری ایجاد نماید، لازم است ضمن انعکاس

موضوع به تعزیرات حکومتی راساً نسبت به تعقیب کیفری متعهدین ارزی مذکور اقدام نمایند. تبصره ۷ ذیل بند (ح) ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۰ نیز اشعار می دارد که در خصوص عدم رفع تعهد ارزی موضوع ماده ۱۰ قانون تعزیرات حکومتی ادر صورتی که تا مبلغ صد میلیارد ریال براساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان دریافت ارز باشد، مرتکب علاوه بر اعاده ارز به میزان رفع تعهد نشده و محرومیت از فعالیت بازرگانی از شش ماه تا یکسال به جریمه نقدی معادل دو برابری کسری یا عدم رفع تعهد ارزی معادل صد میلیارد ریال یا بیش از آن براساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان دریافت ارز باشد، مرتکب علاوه بر اعاده ارز به میزان رفع تعهد نشده و محرومیت از فعالیت بازرگانی از یک تا ده سال به حبس تعزیری درجه ۵ و جزای نقدی معادل دو برابر کسری یا عدم رفع تعهد بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی از زمان دریافت ارز، محکوم می شود. در خصوص این فرایند چالش‌هایی برای واردکنندگان ایجاد شده است که در بخش ایرادات و مشکلات بیان می شود لذا درخواست نموده اند این موضوع در شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مطرح گردد.	
اهم ایرادات و مشکلات از نگاه فعالان اقتصادی به شرح ذیل است: ۱. محدود بودن زمان تعیین شده برای ارائه اسناد حمل مدت زمان تعیین شده برای ارائه اسناد حمل، با توجه به شرایط تحریم ها و.... محدود می باشد (۶ ماه برای واحدهای غیرتولیدی و ۹ ماه برای واحدهای تولیدی). به طور مثال همانطور که در مجموعه مقررات ارزی آمده است برای ماشین آلات و تجهیزات خط تولید، مهلت ۲۴ ماه را در نظر گرفته شده است و این در صورتی است که کالاهایی که شرکت های پیمانکاری نیز برای انجام پروژه سفارش می دهند، از همین جنس هستند و تفاوتی با ماشین آلات خط تولید ندارند و حتی تجهیزات یک پروژه با پروژه دیگر همخوانی ندارد. لذا ماهیت واردات اقلام مواد اولیه و تجهیزاتی که در حوزه پیمانکاری استفاده می شود، مشابه با تجهیزات و ماشین الات خط تولید می باشد. ۲. عدم ترخیص کالا از گمرک در زمان تعیین شده به دلایل خارج از اختیار واردکننده در برخی از موارد به دلایل مختلفی نظیر تاخیر در دریافت استعلام از استاندارد و بهداشت، پروسه قیمت گذاری، تغییر تعرفه و یا ارسال کالا به چند مدل مختلف از سوی واردکننده و سبب می شود تا ترخیص کالا از گمرک در زمان تعیین شده انجام نگیرد. ۳. ارجاع پرونده ها به سازمان تعزیرات حکومتی و دادگاه جرائم اقتصادی علیرغم پرداخت حقوق و عوارض گمرکی در زمان تعیین شده، پرونده ها به تعزیرات معرفی می شوند و حتی در مواردی دایره حقوقی بانک ها پرونده را به دادگاه جرائم اقتصادی ارجاع می دهند. به بیانی دیگر وقتی مهلت ها منقضی می شود، براساس تفسیر حقوقی	ایرادات و مشکلات مطروحه

^۱ ماده ۱۰ قانون تعزیرات حکومتی: عدم اجرای تعهدات واردکنندگان در قبال دریافت ارز و فدمات دولتی عبارت است از تفل از ضوابط و مقررات تعیین شده دولت درمورد واردات که منجر به عدم اجرای تعهدات و یا کاهش کمی یا کیفی کالا و یا فروغ ارز از کشور گردد. تعزیرات عدم اجرای تعهدات واردکنندگان در قبال دریافت ارز و فدمات دولتی به شرح زیر می باشد: جریمه معادل تفاوت نرخ ارز با نرخ رایج در بازار و یا اعاده عین ارز نسبت به مقدار کسری یا عدم انجام تعهدات، تعلیق کارت بازرگانی از شش ماه تا یک سال و در صورت تکرار از یک سال تا ابطال و در صورت وقوع سوء استفاده علاوه بر مجازاتهای فوق جریمه تا پنج برابر مبلغ سوء استفاده.

دایره حقوقی بانک ها پرونده های فعالان بخش خصوصی علاوه بر تعزیرات به دادگاه جرائم اقتصادی نیز ارجاع می شود. حتی زمانی که بعد از اتمام مهلت، کالا می آید و رفع تعهد صورت می گیرد و بانک نیز طی مکاتبه ای شکایت خود را پس می گیرد، لیکن دادگاه جرائم اقتصادی پرونده را با این استدلال که می بایستی از جنبه عمومی جرم به آن رسیدگی کند، باز نگه داشته و رسیدگی می نماید.

۴. تحمیل مابه التفاوت و جرائم از زمان تاخیر مجاز

وقتی مهلت منقضی می شود، مابه التفاوت مطالبه می گردد و جرائم اختلاف نرخ بین دو تاریخ رسید مالی و تاریخ حواله به واردکنندگان تحمیل می شود و بانک ها طبق مجموعه مقررات ارزی مابه التفاوت را از زمان مهلت مجاز محاسبه می نمایند، این در صورتی است که مابه التفاوت بعد از گذشت مهلت مجاز باید مطالبه گردد و نباید از زمانی که واردکننده ارز را دریافت کرده است، این مطالبه صورت گیرد.

به عبارت دیگر محاسبه مابه التفاوت در بخش ۸ و ۹ مجموعه مقررات ارزی اینگونه است که نرخ ETS بانک مرکزی در روز خرید با روزی که کالا آورده می شود، در صورتی که ارز از صرافی های مجاز براساس نرخ نیما گرفته شده است اگر شما ۷۵۰۰ درهم در سامانه بوده است و از صرافی ۱۰۰۰۰ خریداری شده و ارز ۱۱۰۰۰ شده باشد، فعالان اقتصادی باید تفاوت ۷۵۰۰ تا ۱۱۰۰۰ پرداخت نمایند که منصفانه نمی باشد. همچنین اگر تعهدات شرکت حتی کمتر از ۱۰ درصد باشد به دلیل عدم پرداخت مابه التفاوت، سامانه ها برای تخصیص ارز مسدود می شود و این در صورتی است که کالا آورده شده و رفع تعهد نیز صورت گرفته است. به عبارت دیگر زمانی که شرکت کالا را وارد نکرده باشد، تخصیص ارز صورت می گیرد ولی اگر کالا وارد شده باشد و مابه التفاوت پرداخت نشده باشد، تمامی سیستم ها مسدود می شود. لذا از شرکت ها باید ما به التفاوت ارزی که طبق فاکتور رسمی خریداری کرده اند تا نرخ ارزی که در روز خروج کالا یا ارائه اسناد حمل در سامانه پرداخت نموده اند، اخذ گردد.

۵. اختلاف در ملاک زمانی جهت ایفای تعهدات (در نظر گرفتن رسید مالی و یا خروج کالا)

بانک ها زمانی رسید مالی را مشاهده می نمایند که وزن کالا قید شود، یعنی روز خروج بر مبنای وزن، مبنا قرار داده شده است. در صورتی که یک روز پس از تخصیص ارز، در گمرک کلیه واریزی ها توسط واردکننده انجام می شود، لیکن مابین زمان واریزی های گمرک و خروج کالا، بانک اشخاص را به تعزیرات حکومتی معرفی می کند و تعزیرات نیز به رسید مالی روز پرداخت ورود نکرده و تنها بر مبنای نوشته مکتوب بانک عمل می نماید. قبلا مستهلک شدن پروانه منوط بر روز واریزی بود لیکن در حال حاضر روز واریزی حذف شده است و تاریخ مستهلک شدن پروانه، خروج کالا می باشد. طبق اعلام معاون ارزی بانک ملی آذربایجان شرقی در جلسه شورای گفت و گوی آذربایجان شرقی، رسید مالی به معنای آن است که حقوق ورودی واریز و در گمرک ثبت شده است لیکن تنها این کافی نیست و کالا باید خارج شده باشد زیرا ممکن است گمرک در زمان خروج اعلام کرده باشد که نیاز به اصلاح تعرفه دارد و لذا زمانی که در درب خروج وزن ثبت می شود، امکان رفع تعهد وجود دارد.

به عبارت دیگر در مقررات موجد به چند تاریخ اشاره شده است، یک تاریخ ارائه اسناد حمل، تاریخ رسید مالی، تاریخ سررسید کالا که ظاهرا تاریخ خروج کالا، ملاک عمل می باشد. حالا این مابه التفاوت از روز حواله تا تاریخ رسید مالی حساب می شود. منظور از رسید مالی هم روزی است که واردکننده حقوق و عوارض گمرکی را واریز می کند و در سیستم گمرک ثبت می کند. بعضی از بانک ها ملاک را رسید مالی در نظر می گیرند و برخی از بانک ها خروج کالا را ملاک عمل قرار می دهند. در این ارتباط پیشنهاد فعالان بخش خصوصی این است که با توجه به زمان بر بودن روند ترخیص کالا که در برخی از موارد نیز با اداره استاندارد و گمرک مشکلاتی پیش

می آید و کالاها در محوطه گمرک معطل می شوند، ملاک جهت ارسال پرونده ها به تعزیرات روز رسید مالی باشد و بانک ها روز خروج را هم چک نمایند ولی ملاک را روز رسید مالی برای ایفای تعهدات در نظر بگیرند. همچنین باتوجه به اظهارات نماینده بانک های عامل در جلسات شورای گفت و گوی استانی درخصوص عدم مشاهده زمان واریز فیش (رسید مالی) در قسمت کامنت های سامانه گمرک و اهمیت موضوع در زمان رسیدگی به پرونده های تعزیراتی، ترتیبی از سوی واحد انفورماتیک گمرک اتخاذ گردد تا بلافاصله بعد از واریز حقوق ورودی از جانب واردکننده مراتب بصورت اتوماتیک به قسمت کامنت ها منتقل و زمان ثبت رسید مالی به ساعت و روز از طرف سامانه جهت مشاهده بانک های عامل درج شود. ۶. تبعیض در رسیدگی به درخواست های فعالان اقتصادی در کمیته تمدید مهلت واردات افرادی که مشمول پرداخت مابه التفاوت نرخ ارز ناشی از تاخیر در ارائه اسناد حمل می شوند به کمیته ماده ۳ چهاردهمین مصوبات جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۰ (کمیته تمدید مهلت واردات) معرفی می شوند، لیکن مشکلات واردکنندگان به دلیل حجم زیاد پرونده ها نیز به موقع در این کمیته مطرح نمی شود و همچنین این کمیته تنها به درخواست تمدید مهلت واحدهای تولیدی رسیدگی می نماید که فعالان اقتصادی درخواست دارند بمنظور جلوگیری از تبعیض میان دارندگان کارت بازرگانی (اعم از تولیدی و بازرگانی و خدماتی و پیمانکاران) این کمیته به تمامی درخواست ها رسیدگی نماید و امکان برگزاری آن در تمامی استانها مهیا گردد. ۷. محرومیت از خدمات بانکی با عدم رفع تعهد ارزی بانک ها مکلفند در صورت فزونی درصد تعهدات ارزی ایفاء نشده واردکننده اعم از شخص حقیقی یا حقوقی از ۳۰ درصد، از ارائه خدمات بانکی اجتناب نمایند که طبق مجموعه مقررات ارزی به ۱۰ درصد کاهش یافته است، این کاهش مشکلاتی را ایجاد نموده است، به طور مثال در حوزه پیمانکاران نمی توانند ضمانت نامه شرکت در مناقصات دریافت نمایند و یا ضمانت انجام تعهد اخذ و یا از تسهیلات دیگر استفاده کنند.	
موضوع در نشست کارگروه تخصصی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی در تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۱۷ و با حضور نمایندگانی از اتاق ایران، اتاق اصناف و اتاق تعاون، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، سازمان برنامه و بودجه، انجمن سیستم های کنترل و ابزار دقیق (اسکا) و شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی بررسی و مقرر شد پیشنهاد های موردنظر بخش خصوصی به علاوه این پیشنهاد بانک مرکزی که دفاتر تخصصی هر کدام از گروه های کالایی درباره میزان زمان مورد نیاز برای واردات اقلام مختلف نظر دهند تا فهرستی درباره مهلت های عادلانه برای رفع تعهدات ارزی، تهیه شود، در صحن اصلی شورای گفت و گو مورد بررسی قرار گیرد. اهم نظرات دستگاه ها به شرح ذیل است: نماینده بانک مرکزی - جناب آقای سرلک، اداره تدوین مقررات بانک مرکزی: روند تعیین مهلت ها بدین شکل بوده است که بانک مرکزی مهلت ها را ۶ ماه در نظر گرفته بود. بعد از آن دولت در سال ۹۷ این مهلت ها را به ۳ ماه کاهش داد. مجدداً بانک مرکزی به این مهلت اعتراض نمود که کافی نمی باشد و پیرو آن، دولت مصوبه خود را لغو نمود و در آنجا مهلت تعیین شد که برحسب نوع فعالیت تجاری، تولیدی و ماشین	جمع بندی جلسه کارشناسی

آلات، مهلت ها، به صورت ۶ ماه، ۹ ماه و ۱۸ ماه در نظر گرفته شد. بعد از آن مجدداً اعتراض صورت گرفت که مهلت ها کافی نمی باشد؛ لذا کارگروه نظارت و تخصیص ارز شکل گرفت و در آنجا کمیته ماده ۳ مصوبه شورای هماهنگی اقتصادی تشکیل شد که جلسات در سازمان توسعه تجارت تشکیل می شود. این کمیته برای ماشین آلات مهلت ۲۸ ماه را تعیین نمود و برای واحدهای تولیدی و غیر تولیدی نیز مهلت های ۲ ماهه به مهلت های قبلی اضافه گردید. به نظر بانک مرکزی مهلت های اعلام شده، مهلت های کافی هستند و حتی در برخی از موارد نیز این مهلت ها بسیار زیاد است. لازم به ذکر است که کالا تولیدی و تجاری ندارد و تحت شرایطی خریداری و حمل می شود و ما اکنون در شرایطی هستیم که نمی توانیم ارز را تامین کنیم و همچنین بانک مرکزی برای رفع تعهدات ارزی زیر ذره بین دستگاه های نظارتی قرار دارد.

مورد بعدی در ارتباط با ۳۰ درصد برای عدم رفع تعهدات ارزی است. این درصد قبلاً در نظر گرفته می شد تا واردکنندگان رویه های تجاری را اصلاح نمایند. بعد از آن به ۲۰ درصد و اکنون به ۱۰ درصد کاهش یافته است و بانک مرکزی معتقد است که باید به زیر ۵ درصد کاهش یابد تا نظم دهی به شرایط ارزی کشور داده شود. با توجه به ماده ۴۰ آیین نامه مقررات صادرات و واردات که می گوید تصمیم گیری با وزارت صنعت است، همچنان معتقد هستیم که مهلت ها باید تعدیل شوند. وزارت صنعت باید برای در نظر گرفتن این مهلت ها، هر یک از تعرفه ها را بررسی و میانگین واردات آن ها در طی ۴ سال را محاسبه نماید و براساس آن مهلت را تعیین کند. همچنین لازم به توضیح است که تجارت ریسک دارد و ارز را باید به کسی داد که استفاده بهینه نماید و در اسرع وقت کالا را وارد کند. در قانون نیامده است که اگر کسی در مهلت های مقرر تعهدات را ایفاء نکرد چه جرائمی دارد و لذا قانون باید برای مابه التفاوت اصلاح گردد و دادگاه بررسی کند.

نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی

– **سرکار خانم عاطفی منش:** بنده به عنوان نماینده وزارت اقتصاد در کمیته ماده ۳ حضور دارم و در آنجا هفته ای ۳۰ الی ۴۰ پرونده مطرح می شود و به مهلت های واردکنندگان برای ارائه اسناد حمل اضافه می شود و مدارک پیچیده ای نیز از آن ها مطالبه نمی شود. البته باید گفت که فقط به درخواست های واحدهای تولیدی رسیدگی می شود و واحدهای بازرگانی مطرح نمی شوند زیرا حجم پرونده ها افزایش می یابد.

۱. با اصلاح پیوست شماره ۸ بخش اول مجموعه مقررات ارزی، مهلت های ارائه اسناد حمل برای واحدهای تولیدی مورد بازنگری قرار گیرد و از ۹ ماه به ۱۵ ماه با تایید دفتر تخصصی وزارت صنعت افزایش یابد.

۲. کمیته تمدید مهلت واردات بمنظور جلوگیری از تبعیض میان دارندگان کارت بازرگانی (اعم از تولیدی و بازرگانی و خدماتی و پیمانکاران) به تمامی درخواست ها رسیدگی نماید و امکان برگزاری آن در تمامی استانها مهیا گردد.

۳. با اصلاح مجموعه مقررات ارزی، درصد تعهدات ارزی ایفاء نشده واردکننده اعم از شخص حقیقی یا حقوقی برای اجتناب از ارائه خدمات بانکی و تخصیص و تامین ارز مجدداً به ۳۰ درصد افزایش یابد.

۴. برای رفع مشکل تاخیر در ارائه اسناد حمل به بانک عامل جهت رفع تعهدات ارزی خارج از اراده صاحب پرونده، طی بخشنامه ای به بانک های عامل ابلاغ شود که پرونده های دارای رسید مالی گمرکی تا تعیین تکلیف نهایی و خروج کالا از گمرک، از سوی بانک به تعزیرات و دادگاه جرائم اقتصادی معرفی نگردند.

همچنین ترتیبی از سوی واحد انفورماتیک گمرک اتخاذ گردد تا بلافاصله بعد از واریز حقوق ورودی از جانب واردکننده مراتب بصورت اتوماتیک به قسمت کامنت ها منتقل و زمان ثبت رسید مالی به روز و ساعت از طرف سامانه جهت مشاهده بانک های عامل درج شود.

پیشنهادهای

۵. دواير حقوقی بانک ها در مواردی که مبلغ تا صد میلیارد ريال می باشد، تنها پرونده را جهت رسیدگی به تعزیرات حکومتی ارجاع نمایند و پرونده به دادگاه جرائم اقتصادی ارجاع نشود. ۶. با اصلاح مجموعه مقررات ارزی، محاسبه و أخذ مابه التفاوت و جریمه از زمان اتمام مهلت های قانونی مطالبه گردد و مهلت مجاز مشمول مطالبه قرار نگیرد و نرخ به یک روز بعد از عدم ایفای تعهدات بانکی تغییر یابد. پیشنهاد ارائه شده از سوی نماینده بانک مرکزی در جلسه کارگروه تخصصی شورای گفت و گو: ۷. دفاتر تخصصی هر کدام از گروه های کالایی در وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره زمان مورد نیاز برای واردات اقلام مختلف نظر دهند تا فهرستی درباره مهلت های عادلانه برای رفع تعهدات ارزی، تهیه شود، بدین نحو که هر یک از تعرفه ها مورد بررسی قرار گیرند و میانگین واردات آن ها در طی چند سال (به طور مثال ۴ سال) محاسبه گردد و براساس آن مهلت ها تعیین شود.	
- مستندات قانونی به ویژه قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز اصلاحی ۱۴۰۰، مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی مصوب ۱۴۰۱ - نامه شماره ۱۴۰۲/۱۷۳۷ - گزارش کارشناسی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی - نامه شماره ۱۱۰۴۴۰ - ۴۰۳۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ انجمن سازندگان سیستم های کنترل و ابزار دقیق (اسکا) - نامه شماره ۷۹۴/ص/۱۴۰۳ - گزارش کارشناسی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان غربی - صورتجلسه کمیته ارزی اتاق ایران مورخ ۱۴۰۳/۴/۴	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه